

Hrvatsku žele floridozirati

Floridu plastičari industrijaliziraju

U Hrvatskoj se najrjeđe čuje glas odgovornih za razvoj novih proizvoda i svih oblika proizvodnje, osobito industrijske. O tome govore i pišu drugi. Pa tako neki žele floridozirati Hrvatsku (*Hrvatski fokus*, 24. siječnja 2014.). Međutim upravo pristigla vijest iz SAD-a je naslovljena. *Plastičarska industrija predvodi izgradnju industrije u Floridi* (*SPE Industry Update*, 25. lipnja 2014.). Kako se uvijek netko novi uključi u temu, mora se navesti neke pojedinosti.

U Hrvatskoj je podjelom vlasti za industriju odlučeno da o gospodarstvu, pa tako i proizvodnji brine Vlada. Međutim poticaji, prije za industrijalizaciju, a sada reindustrijalizaciju došli su u podrug desetljeća od dvojice predsjednikâ Republike (*Tko je najodgovorniji za trenutno gospodarsko stanje Hrvatske?*, *Barometar*, 25. lipnja 2014.). Svaka čast predsjednicima Republike na njihovom zalaganju za stvaranje društvene energije (proizvodnja). Međutim oni se moraju osloniti na svoj savjetnički krug, a nikada nisu imali tehničare za savjetnike. Što je nekada bio slučaj.

Da strategija MINGO-a nije dobra, opširno je obrazloženo na stranicama ovog portala još u siječnju. A da je zdravstveni turizam dobro došao, ali samo kao niša pisalo je na ovom portalu još u studenome 2012. Nažalost o proizvodnji u nas govore svi drugi, osim onih kojih se to tiče. Pa ne čudi da se zanemario najvažniji trend u XXI. stoljeću, da nema plastike i plastičnih dijelova itd.

Kada je nedavno savjetnik britanskoga premijera Davida Camerona posjetio Hrvatsku, rekao je: »turizam da (zdravstveni je samo dio toga) ali trebate izvoz«. Pa čega, proizvoda? Neki to propovijedaju već 30 godina, ali gospodarsku politiku uvijek je pripremao Ekonomski institut. Stoga je postavljeno pitanje uloge tog Instituta za stanje u zemlji. Ne slučajno, Hrvatska nikada nije osnovala Tehnički institut.

Svi pričaju o proizvodnji – osim tehničara

Na dan pisanja teksta emitiran je *Kulturni kolokvij* posvećen 30.-oj obljetnici suradnje ovog autora s znanstvenim programom Hrvatskoga radija. Ugledni slovenski sveučilišni profesor, koji je došao iz gospodarstva na Strojniški fakultet, prof. K. Kuzman postavio mu je pitanje zašto se bavi plastikom. Odgovor je glasio. To je obiteljska tradicija, jer prvi kalup na ovi prostorima za preradbu plastike, svima poznatog *bakelita*, njegov je otac za potrebe današnjeg *Elektro-kontakt* načinio još 1931. A ovaj se autor uključio u to područje još 1951. Punih 16 godina prije one glasovite izjave iz filma *Diplomac* kada je mladom D. Hoffmanu rečeno da je plastika budućnost. A plastika *ne stanuje* u strategiji MINGO-a. A spomenuta bioplastika je sada tek 0,5 % svjetske proizvodnje plastike. U kolokviju je odgovoreno i na pitanje zašto se autor zanima za strukovni jezik. Kada je u

drugoj polovici pedesetih godine konstruirao kalupe i strojeve za preradu plastike sve je vrvjelo od *šneka*, *kolbna*, *diza* i *ausverfera*. Kao da je znao da će jednog dana predavati na hrvatskim sveučilištima.

Šesnaest godina prije D. Hoffmana

Moja američka korespondentica (osoba s kojom izmjenjujem misli i iskustva) C. Goldsberg napisala je izvještaj koji je povod ovom tekstu. O tome kako industrijalizirati Floridu, organizirana je panelna rasprava između zakonodavaca i mjesnih poduzetnika. Ustanovljeno je da je vodeća u tim naporima industrija za proizvodnju plastičnih dijelova. Razgovaralo se i kako obrazovati novu generaciju radnika, potrebnih za tu novu orijentaciju Floride. Ta industrija treba alatničarstvo, uključivo aditivnu proizvodnju, robotizaciju i automatizaciju. Cilj je, pripomoći novom zapošljavanju u toj saveznoj državi. Shvatili ljudi da se ne živi samo od staračkih domova i povremenih korisnika brojnih apartmana.

Prerađivači plastike industrijaliziraju Floridu

Možda jednog dana netko u Hrvatskoj shvati što su to trendovi 21. stoljeća, gdje je mjesto u tome plastike i gume. Možda netko shvati da se može živjeti i od alatničarstva i suvremeno organizirane proizvodnje koju obuhvaća akronim *Industrija 4.0*.

A do tada neka nam vode strategije razvoja tehnologije profesori povijesti Srednjeg vijeka, doktorandi koji svoju disertaciju od preko 1000 stranica pretvaraju u Strategiju MINGO-a. A tehničari, osobito HIS, šute li šute.

Prof. Igor Čatić